

Міністерство освіти і науки України
ДНУ Інститут модернізації змісту освіти
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет імені
Вітольда Пілецького в Освенцемі (Польща),
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словаччина)

**VI Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”
Збірник тез доповідей**

4-5 квітня 2024 р.

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ Інститут модернізації змісту освіти
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща),
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словаччина)**

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

**Тези доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції**

4-5 квітня 2024 р.

**Мукачево
2024**

Нестерова С. Використання EXCEL в управлінському обліку малого та середнього бізнесу	121
Петричко М. Національна економіка України в умовах воєнного стану та напрямки її відновлення	123
Пігош В. Державний фінансовий контроль в умовах воєнного стану: реалії та виклики	126
Реслер М. Вплив інформаційних технологій на ведення управлінського обліку	128

СЕКЦІЯ 5. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Бочко О., Саган В. Соціально-відповідальний маркетинг в межах Індустрії 5.0	130
Гасуляк С. Роль інформаційних технологій в управлінні інноваційною діяльністю	131
Кампов Н., Касинець О. Інноваційні технології у діяльності санаторно-курортного господарства	133
Лизанець А. Розвиток кредитних спілок в Україні в умовах воєнного стану	136
Любіцева О., Сировець С. Використання геоінформаційних технологій в туризмі	139
Пугачевська К., Гейман Д. Інститути спільного інвестування: економіко-правовий аспект	142
Савчин Є. Інвестиційне забезпечення діяльності підприємств в кризових умовах	144
Семенчук В. Інвестиційно-інноваційна діяльність в Україні	145
Стегней М., Михальчинець Н. Стратегічний інноваційний розвиток територій в умовах реальних загроз	147
Черниченко Т. Політика стимулювання інноваційного розвитку на макроекономічному рівні	149

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ

Éva Szaboles, Sofiya Chovriy DIGITAL TRANSFORMATION OF HIGHER EDUCATION IN MODERN CONDITIONS	151
Атрощенко Т., Пинзеник О. Професійна компетентність керівника закладу дошкільної освіти: наукова дефініція та вимога сьогодення	153
Вербовський І., Кисла О. Цифрові технології в управлінні освітнім процесом: виклики та перспективи	155
Ільтьо Г. Цифрова компетентність в освітньому просторі	158
Клецун І. Комплексно-цільове управління неформальною освітою педагогів у системі науково-методичної роботи	159
Лібак Н., Молнар-Чатлош А. Підготовка майбутнього вчителя до роботи в новій українській школі	162
Миськів Г. Роль соціальних медіа у підвищенні ефективності навчання студентів	164
Орбан В., Яцура М. Досвід формування інформаційно-цифрової компетентності в закладах освіти Великої Британії	167
Товканець Г. Цифрова педагогіка у формуванні освітнього простору закладів вищої освіти	169
Товканець О. Інформаційно-середовищний підхід у розвитку здоров'язберігаючих компетентностей здобувачів освіти	172
Сідор Ю., Фенчак Л. Особливості планування та організації навчальної діяльності при змішаній формі навчання в умовах початкової освіти	174
Фізеші О., Фізеші Й. особливості фінансування закладів початкової освіти США та Канади	176
Швардак М. Процес прийняття управлінських рішень керівником закладу освіти	178

МАРІАННА СТЕГНЕЙ

доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та фінансів,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

НАТАЛІЯ МИХАЛЬЧИНЕЦЬ

аспірант, здобувач PhD,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

СТРАТЕГІЧНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ РЕАЛЬНИХ ЗАГРОЗ

Розробка стратегії інноваційного розвитку територій, яка б відповідала сучасним викликам та макроекономічній нестабільності, є ключовою для ефективного управління регіональним розвитком в умовах постійних змін та невизначеності, що є характерними для нинішнього періоду.

Дослідження виявили, що на даний момент ще не створено уніфікованої стратегії інноваційного розвитку на рівні держави та окремих регіонів. Згідно з науковими даними, більшість української промисловості все ще спирається на технології, що відносяться до третього та четвертого технологічних укладів періоду 1930-1950 років, які забезпечують приблизно 96% обсягу промислової продукції. Тим часом, лише близько 4% продукції виробляється за допомогою новітніх технологій п'ятого та шостого укладів [2]. Інновації на підприємствах здебільшого спрямовані на оновлення виробничих процесів, придбання основних виробничих активів та програмного забезпечення, але не на створення нових технологій чи продуктів. Сировинно-ресурсний тип розвитку економіки ставить під загрозу економічну безпеку країни, особливо на тлі непередбачуваних коливань світових ринків ресурсів.

В умовах воєнного конфлікту актуальність інноваційного розвитку національної економіки та окремих територій країни набуває значущості. Наша країна надмірно залежить від іноземних постачальників у сферах озброєння, медичних засобів та технологій. Одночасно, досягнення та новаторські рішення, які були мобілізовані в боротьбі з агресором, має також бути враховано. Розвиток інноваційних бізнес-моделей, підвищення людського капіталу через реформування освітньої системи, впровадження раціональної соціальної економіки та збільшення глобальних інвестиційних ресурсів для фінансування наукових та інноваційних програм є ключовими для інноваційного розвитку будь-якої країни. Це потребує спільних зусиль державного та приватного секторів для досягнення спільних цілей. Пріоритетом є формування національної інноваційної системи, впровадження сучасних інструментів для підтримки управлінських рішень і застосування технологій штучного інтелекту.

Уряд активно працює над стратегією інноваційного розвитку України до 2030 року [3], включаючи обговорення концепції та пріоритетів і розробку відповідних законодавчих ініціатив. Важливо відзначити, що цей процес відбувається в умовах воєнного конфлікту, що призводить до значного рівня невизначеності і ризику. Проте загальна концепція, стратегічні пріоритети та концептуальні рамки інноваційної моделі розвитку економіки та регіонів повинні бути визначені, оскільки саме інноваційна модель розвитку є ключовою для майбутнього відновлення та відбудови країни.

При формулюванні цілей інноваційного розвитку необхідно враховувати досвід країн Європейського Союзу, оскільки Україна має стратегічний намір інтегруватися в європейські структури. Один з головних пріоритетів ЄС - подолання розривів у соціально-економічному розвитку країн-членів та їх регіонів, а також забезпечення рівних можливостей для всіх регіонів шляхом створення інфраструктури для співпраці та взаємодії в рамках Європейського Союзу. Ця політика вважається важливим прикладом еволюції політичних заходів та їх впливу на розвиток різних регіонів.

Інноваційна стратегія Європейського Союзу базується на центральних принципах та напрямках, які спрямовані на формування конкурентоспроможної та стійкої економіки, адаптованої до викликів глобального контексту. Ці принципи, які направляють реалізацію стратегічних пріоритетів у країнах ЄС та на місцевому рівні, включають [4]:

1. Концентрацію уваги на критично важливих секторах, де інновації мають потенціал змінювати гру, зокрема у цифрових технологіях, відновлюваній енергетиці та біотехнологіях.

2. Формування партнерства з комерційними організаціями для створення умов, сприятливих для інновацій, та інвестицій в наукові дослідження і розробки.

3. Забезпечення фінансування та підтримка наукових і технологічних досліджень, стимулюючи тим самим наукове співробітництво.

4. Розвиток інноваційних екосистем, що включають академічні установи, дослідницькі інститути, промислові підприємства та неурядові організації.

5. Покращення управління процесом інноваційного розвитку через постійний моніторинг, оцінювання та коригування стратегічних підходів.

6. Посилення взаємодії між регіонами для взаємного обміну кращими практиками та ресурсами в області інновацій.

7. Врахування соціальних наслідків інновацій, включаючи забезпечення доступності новітніх технологій, створення нових робочих місць та забезпечення гармонійного розвитку.

Ці стратегічні напрями спрямовані на зміцнення позицій Європейського Союзу як лідера в галузі інновацій та забезпечення стабільного економічного зростання та добробуту населення.

Відтак, ключовим аспектом у забезпеченні національної безпеки під час війни та в період поствоєнної відбудови є розробка національної стратегії інновацій, яка виступає як основний орієнтир для створення стратегій і планів на регіональному та місцевому рівнях.

На нашу думку, стратегія повинна охоплювати постійний компонент (модель, пріоритети, правову основу), а також змінний компонент (стратегічні цілі, похідні або дотичні стратегії, обсяги і джерела ресурсного забезпечення тощо). Такий підхід забезпечить стратегічну стабільність у розвитку інновацій і, водночас, можливість адаптації до змінюваних обставин.

Список використаних джерел:

1. Стегней, М.І. Інвестиційно-інноваційні домінанти сталого розвитку територіальних одиниць / М. І. Стегней // *Економіка та суспільство : електронний науковий фаховий журнал*. – Мукачєво, 2015. – №1. – С.56-61.

2. Пархомец М.К., Пуцентайло П.Р. та Уніят Л.М. *Поняття, суть інновацій та технологічні уклади інноваційного розвитку агропромислового бізнесу в підприємствах України. Інноваційна економіка*. 5-6.2019. DOI: 10.37332/2309-1533.2019.5-6.5

3. Уряд опрацьовує стратегію інноваційного розвитку економіки до 2030 року. Урядовий портал. <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-napratsovuie-stratehiu-innovatsiinohorozvytku-ukrainy-do-2030-roku-premier-ministr>

4. *Communication from the commission to the european parliament, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0332>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>